

خبر در خیر

مهر علی سلاجقه، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست کشور میانگین ذرات معلق در هوای کرمان را ۴ برابر استاندارد جهانی خواند و گفت: میانگین غلظت ذرات معلق موجود در جو ایران ۶ برابر استاندارد جهانی (who) یعنی حدود ۳۰ میکروگرم بر سانتیمتر است که این آمار در ایران حدود ۲۰۵ برابر استاندارد جهانی موجود کشور است.

ایران سرهنگ جمشید محبت خانی فرمانده یگان حفاظت محیط زیست کشور گفت: ۱۵۱ شهید و ۲۸۶ جانباز محیطبان در مسیر حفاظت از محیط زیست کشور تقدیم شده است. تنها با تکیه بر سازمان حفاظت محیط زیست و محیطبان نمی توان از محیط زیست حفاظت کرد و این امانت را به نسل آینده سپرد بنابراین مشارکت مردمی یکی از اهداف این سازمان است.

ایران روح الله عبادی، رئیس اداره آموزش و مشارکت های مردمی حفاظت محیط زیست استان تهران گفت: خانه محیط زیست پردیس در نخستین جشنواره ملی تجلیل از خانه های محیط زیست برتر کشور، خانه برتر معرفی شد. از سال ۱۴۰۱ تاکنون در سطح استان تهران ۲۲ خانه محیط زیست ایجاد شده است.

میراث ایرا فرزاد شریفی، مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی ایلام از ثبت شاهنامه به زبان کردی در فهرست آثار ناملموس کشور خبر داد.

ایران علیرضا عسگری چاوردی، مدیر پایگاه میراث جهانی تخت جمشید از تشدید شکاف ها در محوطه باستانی نقش رستم خبر داد و گفت: در دوران هخامنشی این محوطه یک سازگار مدیریتی برای نظام آب داشته که اکنون از بین رفته است. به احتمال خیلی زیاد کانال آبی بوده است که پر شده و اکنون کارکردش را از دست داده است. از طرفی، رانشی در سازه های اطراف کعبه زرتشت که در پایان کاوش های باستان شناسی توسط مرمتگران ساخته شده، رخ داده است.

ایران هادی میرزایی، مدیرکل موزه ها در وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی - از نمایش الواح هخامنشی مسترد شده به ایران همزمان با روز جهانی موزه ها خبر داد و تأکید کرد: صرف برگرداندن یک شیء و نمایش آن در موزه هدف ما نیست، بلکه پژوهش و دلیل خروج آن از کشور، هدف ماست.

مهر حسین یاری، معاون آبخیزداری اداره کل منابع طبیعی استان اصفهان گفت: مطالعات آبخیزداری در ۱۹۷ حوضه آبخیز استان انجام و تاکنون در ۱۵۴ حوضه پروژه اجرا شده است.

ایران مهدی زمانپور، رئیس اداره حفاظت محیط زیست شوشتر از مهار آتش در منطقه حفاظت شده «کرای» خبر داد و گفت: با وقوع آتش سوزی در منطقه شوگردی روستای کرای علیا در منطقه حفاظت شده «کرای» در نزدیکی پاسگاه کرای، حدود ۳۰ هکتار از اراضی منطقه طعمه حریق شد که با حضور بموقع مأموران یگان حفاظت محیط زیست منطقه از گسترش آتش سوزی جلوگیری شد.

ایران روح الله عبادی، رئیس اداره آموزش و مشارکت های مردمی حفاظت محیط زیست استان تهران با بیان اینکه ۳۲ خانه محیط زیست از سال ۱۴۰۱ تاکنون در سطح استان تهران ایجاد شده است، گفت: خانه محیط زیست پردیس در نخستین جشنواره ملی تجلیل از خانه های محیط زیست برتر کشور، خانه برتر معرفی شد.

مهر ولی جهانی، مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی ایلام از کشف ۶۵ شیء عتیقه در لاهیجان خبر داد.

میراث ایرا حسن محمدی ادیب، مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان اردبیل گفت: شهرستان خلخال ظرفیت های ویژه ای در حوزه گردشگری دارد که این شهرستان را در مسیر توسعه قرار داده است.

آخرین و برگشت ناپذیرترین مرحله از فرایند پیمان زایی یاد می شود؛ مرگ سرزمینی. فرونشست ها ماحصل برداشت بی رویه آب های زیرزمینی است. حلیا سادات حسینی، سرپرست اداره کل محیط زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران از فرونشست زمین به عنوان زلزله خاموش یا سرطان زمین یاد می کند و می گوید: «بر اساس آمار، در جنوب، مرکز و دشت های غرب و جنوب غرب استان تهران شاهد بیشترین فرونشست زمین هستیم.»

نرخ فرونشست

علی بیت الهی، رئیس بخش زلزله مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، مناطق ۱۷، ۱۸ و ۱۹ را دارای بیشترین نرخ فرونشست می داند. به گفته حسینی، مناطق ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶ و ۲۰ شهرداری تهران و شهرهای اسلامشهر، شهریار، چهارانگه، نسیم شهر، صباشهر و کهریزک تحت تأثیر فرونشست دشت تهران قرار دارند.

اما چرا فرونشست ها در تهران به این نقطه خطرناک رسیده اند؟ چاه های غیرمجاز مهم ردیف اول فرونشست تهران هستند. از سوی دیگر به دلیل ساخت و ساز چند دهه گذشته در تهران، بسیاری از مسیل ها، مسیرها و آبراه های تهران زیر آسفالت سازی و بلندمرتبه سازی دفن شده اند. بنابراین امکان نفوذ آب های سطحی در زمین کاهش یافته است؛ یعنی هر یک از آبخوان های شهر با چاه های غیرمجاز و مجاز خالی می شود و از سوی دیگر نفوذ باران برای تغذیه آبخوان ها کم شده است و این یعنی به صدا درآمدن زنگ خطر. بنابراین پارک های شهر فقط آخرین تنفسگاه و ریه شهر پر از دود و دم پایتخت نشین ها نیستند؛ آنها آخرین گریزگاه نفوذ باران به آبخوان های تهران هستند.

کند پیش می رود. شبکه حمل و نقل عمومی آن جوابگوی ساکنانش نیست و فرونشست در آن به یک معضل جدی تبدیل شده است. کارشناسان، فرونشست را «زمین لرزه خاموش» می دانند که هر لحظه ممکن است زیر پای پایتخت نشین ها را در بخشی از شهر خالی کند. سال گذشته بود که فرونشست زمین، در ضلع شمال غربی بوستان توسکا شکاف انداخت و ۹ حفره را در یک مساحت ۵ هکتاری جلوی پای تهرانی ها کند. یک سال پیش تر از آن هم زمین در بوستان شرق تهران فرونشست. مسئولان مدتی است که آژیر قرمز فرونشست را در منطقه ۵ نیز کشیده اند. همچنین تارادبیهشت سال ۱۴۰۲، فرونشست حداقل یک پراید را در بهارستان تهران بلعیده است.

لایحه ای برای تهران

وضعیت فرونشست در تهران آنقدر مهم است که شورای عالی استان ها ابتدا تصمیم می گیرد لایحه فرونشست را به صورت ویژه برای تهران بنویسد اما با توجه به وضعیت سایر استان ها، «لایحه ملی» می شود. لایحه را شورای شهر تهران به شورای عالی استان ها می فرستد. تحقیق بازاری پژوهشی مجلس یعنی مرکز پژوهش ها هم تهران را در لیست پنج استان درگیر با بحران بالای فرونشست قرار داده است. این آمار مختص شهر تهران است وگرنه فرونشست سال هاست دشت ورامین را خطی عمیق انداخته، آنجا که راه آهن سراسری از دل تهران می گذرد. همین مسأله یک دلیل برهان بزرگ است که نشان می دهد محیط زیست تهران دیگر تاب تحمل بارگذاری های جدید ندارد و نباید هیچ برنامه ای را برای قطع حتی یک درخت از پارک های جنگلی روی میز تصمیم گیری برد. فرونشست زمین پدیده بسیار خطرناکی است و از آن به عنوان

پارک های

جنگلی

تهران را شاید

باید آخرین

تنفسگاه و

ریه تنفسی

کلانشهری

چون تهران

دانست

که زمین و

آسمانش

آلوده است.

هوا به دلیل

بلندمرتبه سازی

در آن سخت

جریان می یابد.

سال هاست

که زمستانش

نفس

کم می آورد

چرا نباید به پارک های جنگلی تهران دست زد؟

آخرین گریزگاه

گزارش

زهرا کشوری

دبیر گروه زیست بوم

درخواستی از سوی شهرداری تهران برای ساخت هتل در پارک های جنگلی به منابع طبیعی داده نشده است. واکنش او به حرف های نوید خاصه بیاف، مدیرعامل سازمان سرمایه گذاری و مشارکت های مردمی شهرداری تهران است که از برگزاری جلسه با یک مجموعه فاخر در مورد ساخت هتل های جنگلی خبر داده بود.

ساخت هتل در پارک های جنگلی تنها موضوعی نیست که در چند ماه اخیر نگاه های نگران را به سمت پارک های جنگلی تهران برده است. پارک قیطریه و پارک لاله نیز مدت ها تیررسانه ها شدند و پای شورای شهر را به ماجرا کشاندند تا برخی

از اعضای آن از توقف ساخت وسازها حداقل در دو پارک قیطریه و لاله خبر دهند اما چرا نباید حتی به یک درخت پارک های جنگلی تهران دست زد؛ ساخت هتل و فرهنگسرا در آنها که جای خود دارد.

ریه تنفسی تهران

پارک های جنگلی تهران را شاید باید آخرین تنفسگاه و ریه تنفسی کلانشهری چون تهران دانست که زمین و آسمانش آلوده است. هوا به دلیل بلندمرتبه سازی در آن سخت جریان می یابد. سال هاست که زمستانش نفس کم می آورد. خروج خودروهای فرسوده در آن به دلایل مختلف

آیا جنگلداری اجتماعی زاگرس را نجات می دهد؟ به دنبال نسخه شفا بخش

گزارش

یاسمن صادق شیرازی

دبیر گروه زیست بوم

زنگ خطر برای خشکیدگی جنگل های زاگرس در اثر کشت زیر اشکوب و استفاده از سموم و آفت کش ها به صدا درآمده است. مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری لرستان هم در گفت و گو با «ایران» کشت زیر اشکوب و سم پاشی زمین های کشاورزی را مهم ترین عامل از بین رفتن شکارگرهای طبیعی و ابتلای جنگل های زاگرسی به انواع آفت ها و طغیان آنها می داند. حسین میرزایی از طغیان آفت های برگ خوار و جوانه خوار در جنگل های زاگرسی چند استان طی سال جاری خبر می دهد و تأکید می کند درگیر شدن یک استان هم می تواند بقیه را آلوده کند چون این آفت ها بشدت مسری و خطرناک هستند.

بر اساس اعلام کارشناسان محیط زیست یکی از مهم ترین راهکارهایی که می تواند در جهت کاهش تخریب جنگل های زاگرسی مؤثر باشد جنگلداری اجتماعی است. آن طور که رئیس مرکز جنگل های خارج از شمال سازمان منابع طبیعی به ایسنا می گوید، آنها چاره ای جز اجرای برنامه مشارکت اجتماعی در سال های بعد ندارند تا در این عرصه ها کشت تلفیقی گونه های متنوع درختی مانند سماق، پسته، بنه، فندق، زیتون، گردوی جنگلی، زرشک و زالزالک انجام شود و از حالت زراعی خارج شوند. در صورت انجام این اتفاق، منافع آن نیز به متصرفان برمی گردد.

جلب مشارکت های محلی

هاشم موسوی نژاد تأکید می کند این کار باید در قالب طرح جنگلداری اجتماعی انجام شود یعنی یک محدوده بزرگ در حوزه آبخیز استخراج و مشخص شود که در کدام محدوده، چه محصول درختی باید کشت شود.

رئیس مرکز جنگل های خارج از شمال سازمان منابع طبیعی، جنگلداری اجتماعی و جلب مشارکت محلی برای کاهش تخریب جنگل های زاگرس را مهم ترین راهکار برای جلوگیری از کاهش تخریب جنگل های زاگرس می داند و می گوید: کشت زیر اشکوب

مهم ترین مشکل جنگل های زاگرس است که این اتفاق اغلب در زمین های حاشیه جنگل ها اتفاق می افتد. البته مواردی هم بوده است که در محدوده اصلی جنگل ها اتفاق افتاده است. عامل دیگری باعث تخریب جنگل های زاگرسی شده چرای حیوانات است. این مسأله باعث شده تا بخش عمده ای از پوشش گیاهی جنگل های زاگرسی از بین برود.

قطع درختان زاگرس برای سوخت

موسوی نژاد نسبت به قطع درختان جنگل های زاگرسی برای استفاده به عنوان سوخت نیز انتقاد می کند و می گوید: کشت بی ضابطه گیاهان دارویی مانند سقز، شیرین بیان و آنقوزه از دیگر چالش های

کشت

بی ضابطه

گیاهان دارویی

مانند سقز،

شیرین بیان

و آنقوزه از

چالش های

مهم

جنگل های

زاگرسی است.

برخی به صورت

بی رویه نسبت

به کشت برخی

از گیاهان

دارویی اقدام

می کنند که

این مسأله

هم یکی از

مهم ترین

عوامل آسیب

به جنگل های

زاگرسی

محسوب

می شود

رتبه فرو نشست تهران
تحقیق بازاری پژوهشی مجلس یعنی مرکز پژوهش ها هم تهران را در لیست پنج استان درگیر با بحران بالای فرونشست قرار داده است. این آمار مختص شهر تهران است وگرنه فرونشست سال هاست دشت ورامین را خطی عمیق انداخته، آنجا که راه آهن سراسری از دل تهران می گذرد.

مهم جنگل های زاگرسی است. برخی به صورت بی رویه نسبت به کشف برخی از گیاهان دارویی اقدام می کنند که این مسأله هم یکی از مهم ترین عوامل آسیب به جنگل های زاگرسی محسوب می شود.

نگرانی فعالان محیط زیست

جنگل های زاگرسی از شمال غربی کشور آغاز و با گذر از استان های مرزی تا جنوب فارس امتداد یافته اند. ۶ میلیون هکتار جنگل زاگرسی در ۱۱ استان کشور وجود دارد که لرستان با ۱ میلیون و ۲۰۰ هزار هکتار جنگل زاگرسی مقام اول را دارد. از ۶ میلیون هکتار جنگل های زاگرسی زیر اشکوب حدود ۲ میلیون هکتار آن تحت بهره برداری های کشاورزی و باغداری است که به خاطر استفاده بی رویه از سموم و آفت کش ها، شکارگرهای طبیعی را از بین می برد و باعث طغیان آفت ها خواهد شد. مجید توکلی عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان لرستان در گفت و گو با «ایران» از وضعیت وخیم طغیان آفت در جنگل های زاگرسی خبر می دهد و از شورای گیاه پزشکی سازمان جنگل ها و منابع طبیعی می خواهد نسبت به ارائه راهکارهای جدید برای مبارزه با این آفات اقدام کند، چراکه دیگر راهکارهای گذشته پاسخگوی نجات جنگل های زاگرسی نیست. او تأکید می کند: «همواره کنشگران و دوستداران محیط زیست و مردم بعد از دیدن مناظر

چرای بی رویه
عامل دیگری که باعث تخریب جنگل های زاگرسی شده چرای حیوانات است. این مسأله باعث شده تا بخش عمده ای از پوشش گیاهی جنگل های زاگرسی از بین برود.

عکس: ایرنا